

Per e-mail vooruit en per reguliere post verstuurd
De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Postbus 90801
2509 LV DEN HAAG

Datum 16 april 2019
Uw kenmerk 2019-0000029560
Ons kenmerk RnLs-19037966
Pagina 1 van 3
Betreft Toezichttoets wetsvoorstel
pensioenverdeling bij scheiding 2021

Geachte heer Koolmees,

Op 7 maart 2019 heeft u het ontwerpvoorstel pensioenverdeling bij scheiding 2021 (WPS) voorgelegd aan de Autoriteit Financiële Markten (AFM) met het verzoek deze te onderwerpen aan een toezichttoets. De AFM gaat graag in op dit verzoek en stuurt u hierbij haar bevindingen. We gaan, na enkele inleidende observaties, in op de uitvoerbaarheid van het voorliggende ontwerpvoorstel en plaatsen ten slotte een aantal inhoudelijke opmerkingen bij het ontwerpvoorstel.

Op 29 mei 2018 heeft de AFM een *position paper* ingebracht over "Echtscheiding en pensioen".¹ Hierin geeft de AFM onder andere aan dat de huidige praktijk van verevening van pensioenrechten bij echtscheiding administratief complex is. Ook ontbreekt (daardoor) vaak een correct overzicht voor zowel deelnemers als ex-partners op het Uniform Pensioenoverzicht en op MijnPensioenoverzicht.nl. Conversie van pensioenaanspraken in een eigen aanspraak voor de ex-partner zorgt voor duidelijkere informatie en een eenvoudigere administratie bij pensioenuitvoerders. Zij kunnen zodoende deelnemers en ex-partners met correcte en duidelijke informatie in staat stellen om een financiële planning te maken. De AFM heeft in haar *position paper* dan ook al de door u voorgenomen wijzigingen onderschreven: een *default* waarin niets doen leidt tot een verdeling van de pensioenaanspraken, die standaard via een conversie plaatsvindt. De AFM is verheugd in het huidige ontwerpvoorstel te lezen dat deze uitgangspunten zijn behouden.

Daarnaast ziet de AFM dat artikel 3, vijfde lid WPS voorschrijft dat de informatie die het uitvoeringsorgaan verstrekt correct, duidelijk, evenwichtig en tijdig beschikbaar moet zijn. De AFM vindt het goed om te zien dat deze informatievereisten overeenkomen met die in artikel 48 van de Pensioenwet en artikel 59 van de Wet verplichte beroepspensioenregeling.

---

¹ Zie: <https://www.tweedekamer.nl/downloads/document?id=ff5f1dc4-1882-4f59-a67d-2f0d3936d7fd&title=Position%20paper%20AFM%20t.b.v.%20hoorzitting%20Frondetafelgesprek%20Pensioen%20verevening%20en%20Governance%20d.d.%206%20juni%202018.pdf>

I. Uitvoerbaarheid van het ontwerpvoorstel

De AFM verwacht dat als gevolg van dit ontwerpvoorstel geen extra toezichtcapaciteit benodigd is.

II. Inhoudelijke reactie op het ontwerpvoorstel

Datagedreven toezicht

Om effectief te blijven in haar toezicht maakt de AFM gebruik van de mogelijkheden die digitalisering en het gebruik van data bieden. Voor het toezicht van de AFM op de pensioensector is het wenselijk om inzicht te krijgen in de aantallen echtscheidingen die door pensioenuitvoerders zijn verwerkt, en of de informatie die zij hierbij hebben verstrekt voldoet aan de gestelde eisen. Hiervoor kan het nodig zijn dat de AFM in de toekomst deze informatie (structureel) uitvraagt.

Correcte weergave vereveningen uit het verleden

De Wet Verevening Pensioenrechten bij Scheiding (WVPS) is sinds 1 mei 1995 van kracht. Zoals de AFM ook in haar *position paper* stelt, ontbreekt vaak een correct overzicht voor deelnemers en ex-partners wanneer de pensioenrechten sinds de invoering van de WVPS zijn verevend. Ook bij (collectieve) waardeoverdrachten is de blijvende beschikbaarheid van de benodigde data een aandachtspunt. Een correct overzicht, onder meer op Mijnpensioenoverzicht.nl, kan met de WPS voor toekomstige echtscheidingen waarschijnlijk blijvend worden gegeven, maar lost de problematiek rondom de bestaande “voorraad” echtscheidingen die nog resulteert in verevening niet op. De AFM vraagt daarom aandacht van de sector voor correct overzicht en inzicht voor de groep deelnemers die dit betreft.

Echtscheidingen bij premieovereenkomsten na pensionering

De AFM vraagt ook aandacht voor de uitvoerbaarheid van de WPS bij premieovereenkomsten wanneer de deelnemer gepensioneerd is. In deze situaties kan het verdelen van de pensioenuitkering in de vorm van conversie complex worden. De AFM pleit er in dit geval voor om in het wetsvoorstel de pensioenuitvoerder de mogelijkheid te geven om samen met de deelnemer en de ex-partner een passende en efficiënte oplossing van de pensioenrechten te zoeken.

Uitruil bijzonder partnerpensioen

De ex-partner heeft de mogelijkheid om, binnen zes maanden na de scheiding, de pensioenuitvoerder te verzoeken om het deel van het partnerpensioen dat toekomt aan de ex-partner niet in de conversie te betrekken, maar dit te gebruiken als partnerpensioen (artikel 4, derde lid WPS). Tegelijkertijd kan de pensioenuitvoerder de ex-partner binnen een jaar aanbieden om een klein bijzonder partnerpensioen uit te ruilen tegen ouderdomspensioen – en daartoe overgaan als de ex-partner niet op dat aanbod reageert (artikel 60, vijfde lid PW nieuw). In de Memorie van Toelichting staat dat het niet voor de hand ligt dat een pensioenuitvoerder dit aanbod zal doen als er bewust is gekozen voor behoud van bijzonder partnerpensioen. De AFM stelt voor dat deze mogelijkheid expliciet beperkt wordt tot die gevallen waarin niet expliciet is gekozen voor behoud van partnerpensioen.

Datum 16 april 2019
Ons kenmerk RnLS-19037966
Pagina 3 van 3

Instemming door de pensioenuitvoerder

Uit de toelichting bij de WPS wordt duidelijk dat pensioenuitvoerders de mogelijkheid wordt geboden om bij afwijkende afspraken niet in te stemmen met conversie, als deze inhouden dat bij de conversie meer pensioen wordt toebedeeld aan de ex-partner dan in de standaardverdeling (artikel 7, derde lid WPS). Bij een conversie met een andere verdeling dan de standaardverdeling moeten echter dezelfde actuariële grondslagen gehanteerd worden als bij de standaardverdeling, zodanig dat er bij de berekening van de hoogte van de nieuwe aanspraken of rechten geen sprake is van een risicoverschuiving. Een mogelijke risicoverschuiving door een andere verdeling dan de standaardverdeling lijkt daarom alleen van toepassing te kunnen zijn als de deelnemer en ex-partner calculerend handelen rondom de gezondheid van één van beiden. De AFM vraagt zich af of dit veelvuldig voorkomt. Een instemmingsrecht voor pensioenuitvoerders lijkt de AFM namelijk alleen noodzakelijk of wenselijk in deze situatie.

Afkoopgrens van €2 bij bijzonder partnerpensioen

Het wetsvoorstel regelt het vervallen van hele kleine pensioenaanspraken voor bijzonder partnerpensioen. Pensioenuitvoerders worden hiermee gerechtigd, net als voor hele kleine ouderdomspensioenen, aanspraken op bijzonder partnerpensioen te laten vervallen als de tot het tijdstip van echtscheiding opgebouwde aanspraak op bijzonder partnerpensioen niet meer zal bedragen dan € 2 per jaar. De AFM kan zich net als bij de Wet waardeoverdracht kleine pensioenen vinden in de motivering van de voorgestelde maatregel in de onevenredig hoge uitvoeringskosten van deze hele kleine aanspraken in relatie tot het materieel belang van de betrokken individuele deelnemer.

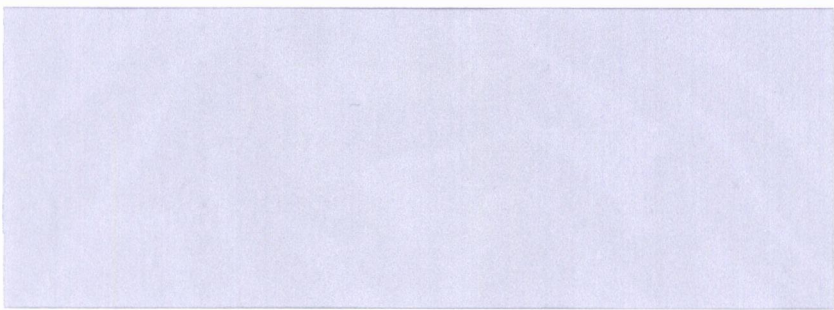
Hoogachtend,
Autoriteit Financiële Markten

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'JRH'.

drs. J.R. Heuvelman MSc
Bestuurslid

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'J.A. de Groot'.

mr. drs. J.A. de Groot
Hoofd
Strategie, Beleid en Internationale Zaken

MINISTERIE VAN SZW
19 Apr. 2019
SCANPLAZA

FX2CC #6611X0X#00#0000#